

12.3. Forslag som gjelder innholdet i Motvind Norges arbeid

Det er sendt inn 4 medlemsforslag. Forslagene er søkt fanget opp og bearbeidet i fem resolusjonstekster. Gir landsmøte tilslutning til etablering av redaksjonskomite vil forslagene etter gjennomgang bli fremlagt for landsmøte.

Styret har anbefalt å fremlegge forslag til resolusjon for landsmøte innenfor følgende tema:

- **Naturvern**
- **Om rettssikkerhet, demokrati og tillitt**
- **19. juni vedtaket og mandatet i statsbudsjettet**
- **Stopp vindkraftregimets rasering av reindrift**
- **Elektrifisering av sokkelen**

Det er videre innkommet eller arbeidet med resolusjonstekster innenfor følgende tema:

- Lovanvendelsen i NVE/OED
- Om ulovlig igangsettelse og brudd på plan- og bygningsloven
- Motvind Norges holdning til ny teknologi

Disse er ikke bearbeidet videre. Noen tema er fanget opp i foreslåtte resolusjonstekster og noen er foreslått oversendt til nytt styre. For å sikre åpenhet og gi landsmøte innsyn ligger innkomne forslag og styrets innstilling vedlagt.

Redaksjonskomiteen står fritt i sitt arbeid og har som hovedoppgave å korte ned og gjøre budskapet kommuniserbart og egnet for vedtak og pressemeldinger. Redaksjonskomiteen fremlegger forslag direkte for landsmøte.

Under flere av sakene er det gitt saksopplysning ved daglig leder.

12.3.1. Motvind Norge bør jobbe mer med naturvern

Innkomet forslag:

Klassisk naturvern og biologisk mangfold er en naturlig forlengelse av hva Motvind er primært opptatt av, fordi disse tingene er hva vi arbeider for å bevare og beskytte.

Motvind kan med fordel arbeide for at myndighetene kan etablere et apparat for å følge opp naturvernsaker, slik at naturvernet får et formelt verktøy som har gjennomslagskraft. Etter vår mening er det åpenbart at vi trenger noe slikt. Vi tenker oss en ombudsmannsfunksjon, eller en uavhengig instans. Hvis vi ser litt inn i fremtiden, så kan vi se behovet for et fokus på å etablere en formell instans som politikerne må forholde seg til og som kan være en kraft for naturbevaring. Det mangler i dag en slik kraft. Vårt ønske er at Naturmangfoldloven gjennom en slik mekanisme gis en større politisk tyngde, slik at det blir lettere å forsvare naturverdiene mot interesser som ønsker å forbruke natur. Dette må samtidig kunne gi Naturmangfoldloven en høyere status i møtet med andre deler av lovverket. Det handler om at vi trenger forutsigbarhet for å bevare naturverdiene og vårt livsgrunnlag for fremtiden. Vi foreslår at Motvind arbeider for endringer som beskrevet.

Følgende resolusjonstekst er foreslått:

Naturforvaltningen må styrkes

Vår natur er en del av vår kulturelle identitet og egenart. Naturen er som et foreldreløst barn – den krever vår oppmerksomhet og beskyttelse! Truslene mot natur og arts mangfold har økt dramatisk nasjonalt og globalt. Naturen trenger sterke og beskyttende myndigheter. Verger som forstår alvoret i oppdraget.

Motvind Norge arbeider for å sikre en areal- og energiforvaltning/politikk som er sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig. Derfor vil vi stanse utbyggingen av vindkraft i Norge. Vi vil avdekke, stanse eller begrense konsekvenser av vindkraftverk for natur, dyr og menneskers liv, helse og rettigheter, andre samfunns- og næringsinteresser, nasjonale minoriteters og urfolks og reindriftsnæringens rettigheter.

Vi innser at hensynet til våre etterkommere og til andre arter, innebærer at vårt naturkonsum må reduseres og endres raskt. Vi innser at endringen er krevende for så vel individ som samfunn, og at vår energisektor og vår energipolitikk, spiller en nøkkelrolle i omleggingen for å oppnå bærekraft. En forsvarlig omlegging må fokusere på ansvaret for naturen.

Vi trenger ombud - en person og et departement med makt og myndighet til å ta vare på naturen. Som kan sørge for at vi overholder internasjonale avtaler, bindende direktiver om natur og miljø, og våre egne lover for arealbruk og bevaring av natur. Vi trenger noen som tar ansvaret på et nivå som er skjermet for grunneierinteresser og prioriteringer i fattige kommuner. Vi trenger et natur- og miljødepartement som spiller på lag med og sikrer reell medvirkning til de som blir berørt; frivillige organisasjoner og lokalsamfunn som jobber med å ta vare på vår naturarv.

Motvind Norge støtter avklaring av arealdisposisjoner til energianlegg gjennom plan- og bygningsloven men vår støtte forutsetter styrking av naturvernet i vår lovgivning og forvaltning.

[Saksopplysning](#)

Resolusjonsteksten ivaretar hovedelementene i innsendt forslag og er knyttet opp mot formålsbestemmelsen til Motvind Norge. Resolusjonen klargjør organisasjonens hovedsyn om å ivareta arealavklaringer gjennom plan- og bygningsloven på vilkår av at vårt naturvern styrkes.

[Styrets innstilling til landsmøtet](#)

Styret anbefaler resolusjonen for landsmøte.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

3.2.1. Rettsikkerheten er en forutsetning for tillitten til myndighetene og demokratiet.

Saksopplysning

Styret og daglig leder har jobbet frem et tekstforslag for å fange opp innsendt forslag pkt 3.3 samt hovedtrekkene av feil og mangler som er rapportert inn fra motstandere og motstandsgrupper. Materialet er svært omfattende og dokumenterer lovbrudd som forvaltningen (både på lokalt og statlig nivå) er gjort kjent med, men hvor plikt til ulovlighetsoppfølging er neglisjert eller bortforklart. Det kan nå med rimelighet antas å foreligge systematiske brudd på plan- og bygningsloven helt siden revisjonen i 2008, brudd på energilovens hjemmel i enkeltprosjekter og brudd på flere særlovsbestemmelser.

Forvaltningsnivåer og organer bedriver ansvarsfraskrivelse. Ordensmakt er satt inn for å beskytte kapitalinteresser. Disse interessene har unnlatt å ivareta sin plikt etter norsk lov. Enkeltmennesker, lokalsamfunn og hele befolkningsgrupper er stigmatisert og lider last, i fravær av den forvaltning og ordensmakt de har lovlig krav på beskyttelse av.

Stortinget gav forvaltningen tillit ved revisjonen av plan- og bygningsloven i 2008. Denne tilliten har forvaltningen brutt. Forvaltningen har selv feilinformert. Forvaltningen har unnlatt å utrede, og har heller ikke gitt Stortinget, den dokumentasjon, bl.a. Motvind Norge har fremlagt. Skandalen skaper grunnlag for økende sosial uro i befolkningen.

Alle saksbehandlingsregler er satt av en grunn, og de fleste begrunnes med behovet for at befolkningen skal kunne ivareta sine interesser. Å bli varslet om at naboens tomt skal bli brukt til et stort industrianlegg er en slik regel. Å få mulighet til å uttale seg om planer i nærmiljøet og planer som har betydning for næringsgrunnlaget, er grunnleggende i et demokrati. Å ha rett til å klage når du mener et vedtak er fattet på feil grunnlag, er elementært i en rettstat. Å kunne omgjøre vedtak som viser seg å få et sterkt urimelig resultat er forvaltningens nødutgang. Dette er stoppesteder i saksbehandlingen som til sammen utgjør rettsikkerheten i offentlig forvaltning.

I vindkraftsakene er alt dette systematisk unnlatt eller forhindret.

NVE har erkjent at det har utviklet seg en praksis hvor naboer og rettighetshavere ikke er varslet eller hørt. Det betyr at de ikke har hatt mulighet til å ivareta sine interesser gjennom klage. «Ingen har påklaget vedtaket» står det nå i saksdokumentene.

Vindkraftprosjektene er utviklingsprosjekter som består av en verdikjede med flere ledd. Verdien øker for hvert ledd fra 0 til flere milliarder. Når du inni en sånn verdikjede finner et forvaltningsvedtak, betyr det i realiteten at vedtaket ikke er mulig å omgjøre. Uansett hvor urimelig det er. Uansett om vedtaket er tuftet på myndighetsmisbruk eller korrupsjon. Det er for dyrt. Myndigheten har heller valgt strategien med å kalle konsesjonen for en «rettighet» som ikke kan tas fra konsesjonæren. Vi vet at det er tull. Sannheten er at det er for dyrt å omgjøre, de risikerer erstatningskrav fra verdens største fond, og vår rettsikkerhet sprenges vekk sammen med fjellene.

Vindkraftverk er overgrep mot landskap og identitet.

Nå alle muligheter i forvaltningen er uttømt som det heter, kan man gå til sak for å få prøvd sine rettigheter. Ingen av sakene er vunnet enda. I stedet er det ilagt uvanlig kjempestore saksomkostninger som knekker de lokale gruppene som desperat har samlet inn penger med kronerulling. Saksomkostningene fungerer som en siste hilsen fra de internasjonale fondene. «Vi bryr oss ikke om dere».

Og det er nettopp det som er problemet. Vi er befolkningen. Vi er velgerne. Spørsmålet er om det egentlig spiller noen rolle lenger.

Vindkraftsaken har brakt deler av den norske befolkning til utenforskap. Regjeringen har valgt vindkraft-industrien og kapitalinteressene foran sitt folk, våre lover, våre rettslige prinsipper, vår natur og vårt folkestyre.

Det er kun en veg ut av det uføre vindkraftsaken har skapt i vårt samfunn. Saken må i sin helhet underlegges nasjonal uavhengig gransking. All videre utbyggingsaktivitet må stoppes med umiddelbar virkning til granskingsresultatet foreligger. Noe annet vil innebære et delt folk hvor en stadig større andel av befolkningen er henvist til utenforskap.

Forslag til resolusjon:

Motvind Norge har dokumentert brudd på plan- og bygningsloven i flere vindkraftsaker. Bruddene utløser offentlig plikt til ulovlighetsoppfølging. Både statlig og lokal forvaltning har neglisjert dokumentasjon og plikt til offentlig ulovlighetsoppfølging. Statlig forvaltning har feilinformert lokal forvaltning om myndighetsrolle og lovanvendelse siden plan- og bygningsloven ble revidert i 2008. Ordensmakt er satt inn for å beskytte kapitalinteresser. Interessene som har unnlatt å ivareta sin plikt etter norsk lov. Enkeltmennesker, lokalsamfunn og hele befolkningsgrupper er stigmatisert, i fravær av den forvaltning de har krav på beskyttelse av. Parter er fratatt sine lovfestede rettigheter. Forvaltningen har brutt Stortingets tillit når energiproduksjon i 2008 fikk reguleringsfritak.

Alle saksbehandlingsregler er satt av en grunn, og de fleste begrunnes med behovet for at befolkningen skal kunne ivareta sine interesser. Å bli varslet om at naboens tomt skal bli brukt til et stort industrianlegg er en slik regel. Å få mulighet til å uttale seg om planer i nærmiljøet og planer som har betydning for næringsgrunnlaget, er grunnleggende i et demokrati. Å ha rett til å klage når du mener et vedtak er fattet på feil grunnlag, er elementært i en rettstat. Å starte utbyggingen før vedtakene er endelig gjør klageretten illusorisk. Å kunne omgjøre vedtak som viser seg å få et sterkt urimelig resultat er forvaltningens nødutgang. Dette er stoppesteder i saksbehandlingen som til sammen utgjør rettssikkerheten i offentlig forvaltning.

I vindkraftsakene er alt dette systematisk unnlatt eller forhindret.

NVE har erkjent at det har utviklet seg en praksis hvor naboer og rettighetshavere ikke er varslet eller hørt. Det betyr at de ikke har hatt mulighet til å ivareta sine interesser gjennom klage. «Ingen har påklaget vedtaket» står det nå i saksdokumentene.

Vindkraftprosjektene er utviklingsprosjekter som består av en verdikjede med flere ledd. Verdien øker for hvert ledd fra 0 til flere milliarder. Når du inni en sånn verdikjede finner et forvaltningsvedtak, betyr det i realiteten at vedtaket ikke er mulig å omgjøre. Uansett hvor urimelig det er. Uansett om det tuftet på myndighetsmisbruk eller korrupsjon. Det er for dyrt. Myndigheten har heller valgt strategien med å kalle konsesjonen for en «rettigheter» som ikke kan tas fra konsesjonæren. Vi vet at det er tull. Sannheten er at det er for dyrt å omgjøre, de risikerer erstatningskrav fra verdens største fond, og vår rettssikkerhet sprenges vekk sammen med fjellene.

Vindkraftverk er overgrep mot landskap og identitet.

Nå alle muligheter i forvaltningen er uttømt som det heter, kan man gå til sak for å få prøvd sine rettigheter. Ingen av sakene er vunnet enda. I stedet er det ilagt uvanlig kjempestore saksomkostninger som knekker de lokale gruppene som desperat har samlet inn penger med

kronerulling. Saksomkostningene fungerer som en siste hilsen fra de internasjonale fondene. «Vi bryr oss ikke om dere».

Vindkraftsaken har brakt deler av den norske befolkning til utenforskap. Regjeringen har valgt vindkraft-industrien og kapitalinteressene foran sitt folk, våre lover, våre rettslige prinsipper, vår natur og vårt folkestyre.

Det er kun en veg ut av det uføre vindkraftsaken har skapt i vårt samfunn. Saken må i sin helhet underlegges nasjonal uavhengig gransking. All videre utbyggingsaktivitet må stoppes med umiddelbar virkning til granskingsresultatet foreligger. Noe annet vil innebære et delt folk hvor en stadig større andel av befolkningen er henvist til utenforskap.

[Styrets innstilling til landsmøtet](#)

Styret anbefaler resolusjonen for landsmøte.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

3.3.1. Statsbudsjettets mandat til å gi utsatt frist på tross av enstemmig Stortingsvedtak

Det har innkommet forslag til landsmøte knyttet til Stortingets vedtak 19. juni.

Stortinget traff 19. juni 2020 følgende enstemmige anmodningsvedtak nr. 799:

"Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon."

I vedlagte proposisjon til Stortinget fremkommer det på s. 27 følgende setning:

"Departementet kan innenfor de forvaltningsrettslige rammer også legge vekt på at kommunen har fattet eget vedtak om at søknaden bør innvilges."

Jeg ber landsmøtet i Motvind Norge om å arbeide for at anmodningsvedtak nr. 799 effektueres slik det er formulert.

Saksopplysning

Ifølge NRK nylig ligger 8 søknader om utsatt frist i OED for behandling:

1. Oddehei og Bjelkeberget – Birkenes/Agder – RWE Wind Norway (289 Gwh – 85 MW) – Klage på avslag på fristutsettelse til behandling i OED. Sak om detaljplan/MTA ligger til behandling i NVE.
2. Raggiovidda trinn 3 – Berlevåg/Finnmark – Varanger Krafthydrogen (350 Gwh – 103 MW) – Klage på avslag på fristutsettelse til behandling i OED.
3. Faurefjell – Bjerkreim/Rogaland – Norsk Vind (228 Gwh – 67,2 MW) – Klagesak om NVEs godkjenning av MTA og detaljplan, fristutsettelse mv ligger i OED. Anmodning om statlig plan er avslått.
4. Skorveheia – Flekkefjord/Agder – Norsk Vind (153 Gwh – 45 MW) – Klageoversendelse fra NVE til OED på konsesjonsendringer, godkjenning av MTA/detaljplan, ekspropriasjonstillatelse og fristutsettelse ankom OED 23. september 2020. Anmodning om statlig plan er avslått.
5. Gilja – Gjesdal/Rogaland – Gilja Vindkraftverk (Fred Olsen) (544 Gwh – 160 MW) – Klagesak på kraftledning og klagesak om fristutsettelse under behandling i OED.
6. Kvinesheia – Lyngdal, Kvinesdal/Agder – Statkraft Vind (306 Gwh – 90 MW) – Klage på avslag på fristutsettelse til behandling i OED.
7. Remmafjellet – Orkland/Trøndelag – Statkraft Vind (442 Gwh – 130 MW) – Klage på avslag på fristutsettelse til behandling i OED.
8. Innvordfjellet - Namsos, Flatanger/Trøndelag - Zephyr A/S (391 Gwh - 115 MW) - Klage på avslag på fristutsettelse til behandling i OED.
9. I tillegg kommer giganten Øyfjellet i Vefsn kommune i Nordland, Eolus er utbygger og Aquila Capital eier (1 Twh – 400 MW). Her er det også søkt om utsatt frist.

10. Det er også søkt om utsatt frist for Havsul I og Ytre Vikna som begge er svært kontroversielle utbygginger.

Flere anlegg antas å fremsette søknad dersom Stortinget tillater at Regjeringen svekker Stortingets enstemmige vedtak av 19. juni.

OED sin tekst til statsbudsjettet:

«Vindkraft på land – ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021.

Vedtak nr. 799, 19. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon.»

«Søknader om endring av vilkårene for konsesjoner etter energiloven, må avgjøres etter en konkret vurdering i den enkelte sak. Stortingets anmodningsvedtak skal være utgangspunktet for det forvaltningssskjønnet loven angir. Departementet kan vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket. Som andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll kan være konsesjonspålegg som det ikke vil være mulig for konsesjonæren å oppfylle i tide eller fremføring av kraftledning til anlegget, og som ikke konsesjonæren ikke har ansvar for. Også tidsnød som skyldes aksjoner eller andre tiltak som har til formål å hindre realisering av prosjektet innenfor fastsatt frist 31. desember 2021 regnes som slike forhold. For prosjekter som ikke har startet bygging, er anmodningsvedtaket i samsvar med de prinsipper for fristforlengelse som NVE la til grunn høsten 2019, jf. Meld. St. 28 Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen, kapittel 2.5 Status for utbygging. Dersom manglende byggestart for slike prosjekter i stor grad skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll, må det gjøres en konkret rettslig vurdering av adgangen til å avslå. Departementet kan innenfor de forvaltningsrettslige rammer også legge vekt på at kommunen har fattet eget vedtak om at søknaden bør innvilges.

Departementet anser at anmodningsvedtaket er fulgt opp ved at ovennevnte legges til grunn for NVEs og departementets behandling av saker om fristutsettelse.»

Forslag til resolusjonstekst:

Nei til forlenget tidsfrist

De vindkraftanleggene som har konsesjon, men som ligger an til å oversitte frist for idriftsettelse, må ikke gis forlenget frist. Det har allerede skjedd altfor store naturinngrep gjennom vindkraftutbygging, og nå må det være stopp. Det er ingen grunn til å gi utbyggere forlenget frist, ettersom de har kjent til hvilke frister og vilkår de har helt siden de fikk

konsesjon. Befolkningen har allerede vært under press lenge nok, og nå må det settes et endelig punktum for anleggene som har brukt opp sin tid.

Stortinget gjorde 19.06.20 følgende vedtak: "Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon."

Motvind Norge ser at regjeringen forsøker å undergrave dette vedtaket gjennom behandlingen av statsbudsjettet. Olje og energidepartementet (OED) tillater seg å gjøre en tolkning av stortingsvedtaket som ikke er akseptabel.

OED skriver bl.a at dersom anlegg er forsinket på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll vil OED gi fristforlengelse. Motvind Norge mener at dette ikke er akseptabelt fordi mange utbyggere ikke har respektert sin frist og faktisk ikke har forsøkt å holde den. F eks har de heller brukt tid på andre utbygginger eller på å skaffe utenlandsk finansiering. Noen har ikke realistiske tidsplaner og er egentlig klar over at de ikke rekker fristen de har fått i konsesjonen, men har ikke tidligere søkt om utsettelse.

Videre sier OED at andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll kan være konsesjonspålegg som det ikke vil være mulig for konsesjonæren å oppfylle i tide eller fremføring av kraftledning til anlegget, og som ikke konsesjonæren har ansvar for. Motvind Norge mener at dersom dette skal gi fristforlengelser er realiteten et noen konsesjoner har åpen ende og at konsesjonen er gitt uten reell tidsfrist. Vi forutsetter at gitte konsesjoner skal behandles som konkrete og endelig tillatelser, og ikke være ubegrenset i tid.

Nå må det settes en stopper. Regjeringen skal ikke undergrave stortingsvedtaket av 19.06.20. Motvind Norge krever at det ikke gis forlenget frist for idriftsettelse av vindkraftkonsesjoner,

[Styrets innstilling til landsmøtet](#)

Styret anbefaler resolusjonen for landsmøte.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

3.1.1. Stopp vindkraftregimets rasering av reindrift!

Forslag til resolusjonstekst:

Vindkraftutbygging kan bli den største trusselen mot framtida til samisk reindrift som næring og kultur. Omlag halvparten av prosjektene blir lokalisert i reindriftsområder og skaper problemer ved at beiteland går fysisk tapt eller foruresnes og drifta blir vanskelig.

Reinbeitedistriktene påføres store kostnader med å forsvare sine områder. Vindkraftregimet gjør reindriften rettsløse.

Samisk kultur og reindrift har vern gjennom grunnlovens §108, reindriftsloven, plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven samt internasjonale konvensjoner. Når energimyndighetene gir konsesjon til vindkraft, blir dette vernet oversett og rettighetene til områdene overført til nye aktører.

I saka om Storheia på Fosen, innrømmet lagmannsretten at anlegget hindrer tradisjonell reindrift og ga store erstatninger, men mente tiltaket var lovlig. I Øyfjellsaka har OED tillatt oppstart på tross av at konsesjonsvilkårene ikke er oppfylt. Da Jillen njaarke ba om midlertidig forføyning i påvente av retts sak om konsesjonsvedtaket, fikk utbygger medhold i å fortsette utbygginga, mens reindriften ble idømt saksomkostninger på 1,7 mill. Kalvvatn vindkraftverk ble stoppa utfra belastningene det ville påføre reindrift og samisk kultur, likevel måtte Åarjel njaarke og Vuoengeh njaarke dekke utgiftene med å forsvare sitt livsgrunnlag.

Domstolene legitimerer vindkraft i reinbeiteområder, mens reindriften påføres økonomiske belastninger som truer eksistensgrunnlaget.

Det er grunn til å anta at vurderinger av områdenes totale egnethet, inkludert reindriften rettigheter, ikke er foretatt, verken ved planavklaring eller etter PBL § 26-1. Dette er lovbrudd som ikke er problematisert, verken i Stortingsmeldinga eller OEDs lovlighetsoppfølging i hht. Stortingets vedtak av 19. Juni 2020.

Om denne praksisen blir stående, vil forvaltningssystemet og rettssystemet frata reindriften og andre utmarksbrukere rettssikkerheten. Motvind Norge krever stans i all utbygging og planlegging av vindkraft i reindriftsområder, også der det er gitt konsesjon. Vi ber Stortinget sørge for at reindriften og utmarksbrukeres rettigheter blir ivaretatt slik loven forutsetter.

[Styrets innstilling til landsmøtet](#)

Styret anbefaler resolusjonen for landsmøte.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

12.3.5. Videre elektrifisering av sokkelen må stanses!

Forslag til resolusjonstekst:

Elektrifisering av norsk sokkel er blitt drevet fram av kraftbransjen, som hevder at elektrifiseringen er et viktig klimatiltak. Dette er feil og udokumentert, og også tilbakevist av både Cicero Senter for klimaforskning og samfunnsøkonomisk institutt ved NTNU.

OED har fått elektrifiseringen analysert gjennom utredninger gjort av OD(Oljedirektoratet), NVE og Miljødirektoratet. Utredningene viser at norske CO₂-utslipp, naturlig nok, vil gå ned ved elektrifisering av sokkelen. Den globale klimaeffekten er ikke engang utredet! På spørsmål om hvorfor dette ikke er gjort, har NVE svart slik: «Å vurdere virkninger på globale utslippsreduksjoner var ikke en del av oppdraget.»

I en krevende tid kan dermed et stort antall milliarder kroner bli brukt på elektrifisering av sokkelen, uten at det engang er vurdert om dette vil gi reell reduksjon av klimautslipp. Equinor har lansert planer om elektrifisering for 50 milliarder kroner. Equinors argument for elektrifiseringen er heller ikke at dette vil gi reduserte klimautslipp, men at tiltakene er lønnsomme for Equinor. Dette fordi selskapet får reduserte kostnader til CO₂-avgift og kvotekjøp.

Kraftbransjens ønske om elektrifisering er klart knyttet til at elektrifiseringen vil gi sterk økning av strømprisene. Dette har flere negative effekter. Energiintensiv industri kan bli flagget ut til land som bruker fossil energi, noe som vil gi stor negativ klimaeffekt. Økte priser på strøm kan gi grunnlag for ytterligere nye konsesjoner for naturraserende vindkraft på land.

Elektrifisering av sokkelen er i sum klart negativt, og all videre elektrifisering bør stanses!

[Innstilling til landsmøtet](#)

Styret anbefaler forslaget oversendt til det nye styret.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

12.3.6. Energilovens mangelfulle hjemmel og om vekting i fordel/ulempe vurderingen.

Forslag som er kommet inn:

Har følgende sak som bør tas opp på landsmøtet:

NVE/OED bruker argumenter for å godta konsesjon med at «fordeler overgår ulemper».

Jeg har med det jeg har lest og hørt om vindkraft aldri fått noen detaljer om hva som er brukt som argumenter og hvordan dette er vektet.

Vi bør sterkt kreve at det etableres en rekke fakta/krav grunnlag, hvor hver av disse vektet.

Viktige fakta vil her være:

- kraft tilgang i Norge
- kraft tilgang lokalt
- kraft distribusjonsnett kapasitet/mulighet/begrensning
- vindpark utstrekning ulempe
- vindpark adkomst
- natur ulempe/belastning
- miljø bidrag
- miljø belastning
- virkningsgrad vindturbin
- total økonomisk lønnsomhet
- vindturbinens levetid
- etc.

Det vil her bli svært vanskelig å bli enig med stat og kommune om vekting. Men stat/kommune bør iallfall dokumentere hvordan de har vektet for og imot.

Og Motvind Norge bør ha et klart syn på hvordan det bør vektet

Saksopplysning

Forslaget går konkret på energimyndighets fullmakts-skjønn etter energiloven slik dette er forvaltet uavhengig av og i strid med plan- og bygningslovens hovedmål om bærekraftig samfunnsutvikling, og i strid med lovens prinsipper og bestemmelser om arealdisponeringer.

Styret i Motvind Norge har behandlet og avgitt uttalelse om Stortingsmelding nr. 28 hvor vi krever nedsatt en energikommisjon til å gjennomgå vår nasjonale energisektor og utmeisle en ny bærekraftig energipolitikk. Videre har vi anmodet samtlige politiske partier om å programfeste pause i konsesjonsbehandlingen i kommende valgperiode.

Motvind Norge sitt notat til Energi- og miljøkomiteen:

1. Motvind Norge mener at behandlingen av den foreliggende stortingsmeldingen bør utsettes. Det vises her til brev til Stortinget datert 2.9.2020, der Stortinget blir bedt om å sette ned en Energikommisjon. Motvind Norge mener det er uriktig å behandle rammevilkår for videre vindkraftutbygging uten en analyse av hva vi trenger av ny fornybar energi i årene framover, og hvilke alternativer vi har til å skaffe fram

nødvendig energi uten ytterligere utbygging av vindkraft i urørt natur.

Stortingsmeldingen har ingen slik analyse, og bør derfor legges til side til en Energikommisjon har avklart slike viktige spørsmål. En Energikommisjon må imidlertid gjennomføre brede høringer, der alle sider ved energipolitikken blir klarlagt og debattert i offentlighet for å kunne ha tillit og troverdighet.

2. Til den foreliggende stortingsmeldingens innhold, vil Motvind Norge anføre følgende:
  - a. Meldingen tar som forutsetning, og uten begrunnelse, at det skal gis nye vindkraftkonsesjoner. Den uttalte hensikten med revisjonen av konsesjonssystemet er at «konfliktnivået» rundt vindkraft skal bli redusert, som grunnlag for nye konsesjoner. Dette er en negativ begrunnelse for den planlagte revisjonen.
  - b. Meldingen har ingen analyse av framtidig kraftbehov som viser at det er nødvendig med mer vindkraft for å gjennomføre elektrifisering av det norske samfunnet. Motvind Norge mener at elektrifisering av samfunnet kan gjennomføres uten nye vindkraftkonsesjoner, og viser til brev til alle lokale partiledere, hvor dette er dokumentert. Brevet er oversendt komiteens medlemmer.
  - c. Statnett har i sin analyse av økt behov for fornybar energi, anslått at «omfattende elektrifisering» vil kreve 40 TWh, mens «fullelektrifisering» vil kreve ytterligere 40 TWh, da som hydrogen. Av disse til sammen 80 TWh, skal ifølge Statnett 33TWh (15+18) brukes for å elektrifisere sokkelen. Slik elektrifisering vil redusere norske klimautslipp, men gir ingen globale utslippsreduksjoner. Elektrifisering bør derfor ikke gjennomføres. ODs og NVEs oppdaterte plan for elektrifisering av sokkelen fra juni i år, omtaler ikke globale klimaeffekter av elektrifiseringen i det hele tatt.
  - d. Den eneste begrunnelsen for mer vindkraft i meldingen er at nye vindkraftverk nå kan bli lønnsomme for utbyggerne, også etter at det ikke blir nye forbrukerfinansierte subsidier til nye kraftverk etter 31.12.2021. Motvind Norge ser ingen grunn til å tillate utbygging, bare fordi den er lønnsom for aktørene. Spesielt ikke med det som nå er avklart om de dramatisk negative konsekvensene vindkraftverk har for liv og arts mangfold i urørt natur, og i form av redusert livskvalitet for berørt befolkning.
  - e. NVE anslår at Norge og Norden vil ha stort og stigende kraftoverskudd i mange år framover. Det bør tilsi en pause i tildeling av nye konsesjoner, mens erfaringer høstes med den voldsomme utbyggingen som nå pågår. Et slikt prinsipp har Stortinget lagt til grunn før det eventuelt skal vurderes nye kabelforbindelser til utlandet. Samme prinsipp bør legges til grunn i vindkraftsaken, og dette bør tilsi at ingen nye konsesjoner gis i neste stortingsperiode. Motvind Norge viser også her til brevet til alle lokale partiledere.
  - f. Motvind Norge ber våre sentrale politikere ta inn over seg at vindkraftutbyggingen, slik den er gjennomført og gjennomføres, har skapt dyp mistillit mellom befolkning og myndigheter. Dette er alvorlig for utviklingen i samfunnet generelt. Denne mistilliten vil ikke bli fjernet gjennom endringer i

konsesjonssystemet, endringer som åpent er motivert nettopp ut fra å redusere befolkningens motstand, for å kunne gi nye konsesjoner. Skadene i naturen, og ulempene for befolkningen blir ikke mindre, om det kommer noen flere kroner inn i slunkne kommunekasser.

[Innstilling til landsmøtet](#)

Styret anbefaler forslaget oversendt til det nye styret.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

12.3.1. Manglende søknader etter plan- og bygningsloven har gitt ulovlige utbygginger

Det er levert to forslag til resolusjonstekst som begge omfatter lovbrudd etter plan- og bygningsloven:

Resolusjonsforslag:

1. Vindkraft er bygd og bygges ulovlig!

NVE er myndighet etter energiloven, mens kommunen er myndighet etter plan- og bygningsloven.

Stortinget endret i 2008 plan- og bygningsloven (pbl) og energiloven. Vindkraftverk fikk da unntak fra reguleringsplikt. Vindkraftverk med gitt konsesjon kan likevel ikke bygges i strid med kommunens arealplan, der det ikke er tillatt med vindkraft i LNF-områder (Landbruk/Natur/Friluftsliv). Skal det skje, må kommunen endre arealplanen, eller gi dispensasjon for utbyggingen.

NVE har hevdet at når en konsesjon er gitt, er det en «formalitet» at kommunen må gi dispensasjon fra LNF-status i arealplanen. Et sitat fra NVEs konsesjonsvedtak for Okla vindkraftverk i 2013 er illustrerende: «...vindkraftverk skal følge ett lovverk, energiloven. Etter den nevnte lovendring er det NVE som styrer vedtaksprosesser og som følger opp vedtak i detaljplan- og byggefasen».

Dette stemmer ikke, noe som ble klart fastslått i forbindelse med Frøya-saken, der det i brev fra kommunaldepartementet 6.6.2019 bl.a. heter:

«Departementet kan ikke se at det er holdepunkter i forarbeidene for at dette er ensbetydende med at man ubetinget har krav på å få dispensasjon. Ved vurderingen av dispensasjon skal de foretas to selvstendige vurderinger. Først må man vurdere om vilkårene for dispensasjon er oppfylt. Forutsatt at vilkårene er oppfylt, er det kommunens frie skjønn om det bør gis dispensasjon. Selv om vilkårene for dispensasjon er oppfylt, har kommunen likevel rett til å avslå. Ingen har mao. rettskrav på å få dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt.»

OED fikk ved lovendringene i 2008 myndighet til å fastsette statlig arealplan etter pbl § 6-4 når et konsesjonsvedtak er endelig, selv om kommunen har nektet å gi dispensasjon fra arealplanens LNF-status. Endres tiltaket etter at plan er vedtatt, må tiltaket gjennom ny behandling etter pbl.

En utbygger må alltid ha aksept fra hjemmelshaver (eier eller fester) til det aktuelle område, før utbygging kan skje. En slik overdragelse av disposisjonsretten av arealet er søknadspliktig og skal kontrolleres og godkjennes av kommunen. Dette gjelder selv om OED har truffet vedtak om statlig arealplan og må være gjort før arealet kan tas i bruk for vindkraft. Søknaden skal behandles etter kapittel 26 i pbl og tillatelse gis etter § 20-2 av kommunal myndighet. Lovkravet om kommunal godkjenning av endret disposisjonsrett blir svært ofte oversett av både utbygger og lokal myndighet, og bør innskjerpes av Kommunaldepartementet.

Energiloven overstyrer heller ikke særlovverk som er relevante i vindkraftsaker, for eksempel naturmangfoldsloven. Stortingets forutsetning for unntak fra reguleringsplikt, var at NVE sikret samordning med relevante særlover. Dette har NVE unnlatt å gjøre i en rekke saker.

Som eksempel på lovbrudd og forvaltningsfeil vises til Buheii vindkraftverk. Utbygger har ikke utredet hvem som har rettigheter under Risnes gård. Utskiftningsprotokoll viser at arealene ikke er utskiftet til eneeie. Anleggsarbeid er igangsatt uten de tillatelser tiltaket krever. Festerett til vindkraftverket er

matrikulert i strid med matrikkelovens § 10. Bestemmelsen krever kommunal tillatelse etter pbl § 20-2, før matrikulering, tinglysing og pantsetting kan finne sted.

Forvaltningsfeilen har medført at festerett er pantsatt til over 4 milliarder kroner mens det ikke er avklart hvem som reelt har rettighetene som er pantsatt. Utbygger har ikke overholdt, men benektet søknadsplikt etter plan- og bygningsloven. Ett år etter at forvaltningen ble gjort oppmerksom på forholdet og over ett halvt år etter at anleggsarbeid ble igangsatt, har forvaltningen fortsatt ikke iverksatt plikt til ulovlighetsoppfølging av anleggsarbeidet i Buheii. Saken er nå reist overfor Fylkesmannen i Agder. Spørsmålet om et ulovlig iverksatt og pågående tiltak med irreversible natur- og miljøskader, har nå ligget til behandling hos fylkesmannen siden 9. september.

2. Vindkraftregimet - Lovbrudd og tillitsbrudd

Regjeringen har fastholdt at gitte konsesjoner ligger fast, men har unnlatt å opplyse om at tiltaket ikke kan igangsettes før tiltaket er gitt nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Etter lovrevisjonen av plan- og bygningsloven i 2008 er anleggsarbeid startet eller gjennomført uten at tillatelser loven krever er gitt i et høyt antall vindkraftverk.

Buheii i Kvinesdal kommune er ett av mange eksempler hvor konsesjonsprosessen er gjennomført i strid med lovgivers forutsetning. I 2018 - 2020 er også vindkraftprosjektene i Odal, Okla, Haramsøy, Tysvær, Vardafjell, Frøya, Dønnesfjord og Øyfjell igangsatt i strid med plan- og bygningslovens krav.

Konsesjonsprosessene er gjennomført i strid med lovgivers forutsetning om å følge plan- og bygningslovens prosess- og utredningskrav og uten å respektere søknadsplikt etter plan- og bygningsloven § 1-6 for de deler som ikke er unntatt etter § 20-6. Kommunene har også unndratt seg lovens plikt til ulovlighetsoppfølging etter § 32-1. Anleggene er startet og maskinentreprenørene omvandler naturen til industriområde.

Når forvaltningen unnlater å kreve søknad fra utbygger fører unnlatsen til lovbrudd. Kommunen kan ikke utøve skjønn. Parter som er fratatt sine rettigheter kan ikke avvises av forvaltningen.

NVE har oversett lovgivers forutsetning for unntak fra reguleringsplikt. Kommunene har oversett den myndighet lovgiver la til kommunene. Ingen av lovbruddene er avdekket eller problematisert i OEDs lovlighetskontroll etter Stortingets bestilling av 19. juni. Temaet er heller ikke problematisert i Stortingsmeldingen eller i OED sin budsjettproposisjon til statsbudsjettet for 2021.

Forvaltningen har brutt Stortingets tillit ved å unnta vindkraftbransjen fra gjeldende lov, unnlatt ulovlighetsoppfølging og unnlatt å legge til grunn Stortingets føringer ved lovrevisjonen.

Manglende myndighetskontroll har krenket rettsgrunnlaget til partene som hverken er ivaretatt ved privatrettslige avtaler, rett til varsling eller klage på vedtak. Rettigheter er pantsatt for flere milliarder uten at eiendomsendring er omsøkt eller godkjent etter plan- og bygningsloven.

Det er også svært alvorlig at kommunene ikke har vurdert om vindkraftverket er egnet for det arealet som er utpekt. Det er gitt konsesjon i områder som grenser til nasjonalpark, kandidater til World Heritage list, internasjonale fuglereservater. Det er gitt konsesjon i områder som benyttes av andre næringer. På Øyfjellet er verken nasjonalparken eller reindriftsnæringens interesser vurdert! Egnetheten er i varierende grad vurdert i forhold til viktige hensyn som bærekraft herunder natur, klimautslipp, folkehelse, drikkevann, vannmiljø, forurensning, kulturminner, naturfare og tilgang til infrastruktur.

Dette er et komplett forvaltningskaos. Bak dette kaoset lyser konvensjonen om Bærekraftig utvikling hvor Stortinget senest ved behandlingen av Energimeldingen i 2016 la til grunn en forutsetning om en bærekraftig energisektor, miljømessig, sosialt og økonomisk.

Landsmøte i Motvind Norge krever ulovlighetsoppfølging og full stopp i alle pågående utbygginger. Samtlige vindindustriområder, igangsatt etter lovrevisjonen i 2008, må underlegges uavhengig nasjonal granskning. Landsmøte krever ansvar klarlagt og urett rettet opp.

Saksopplysning

Stortingets energi- og miljøkomite skal avgi sin innstilling til Stortinget 24. november til Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) samt til representantforslag fra stortingsrepresentantene Gisle Meininger Saudland, Sylvi Listhaug, Jon Georg Dale og Terje Halleland om å stanse utbygging av vindkraft etter gammelt konsesjonssystem, inntil rettssystemet har endelig avgjort klager som er brakt inn for domstolene - Dokument 8:114 S (2019-2020). Begge skal behandles av Stortinget 1. desember.

Forslag til statsbudsjett for 2021, Prop. 1 S (2020-2021), skal behandles av energi- og miljøkomiteen 7. desember og av Stortinget 14. desember. Av kapittel 4 Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak fra OED fremgår av punkt 4.1 side 25-27 forslag til oppfølging av vedtak nr. 798, 799 og 800, alle truffet den 19. juni 2020. Forslagene berører Stortingets enstemmige vedtak om å pålegge Regjeringen gjennomgang og stans av igangværende konsesjoner ved funn av feil eller mangler, ikke gi utvidet frist for idriftsettelse utover 31.12.21 og avstå fra å gi nye vindkraftkonsesjoner før Stortinget har behandlet fremlagt stortingsmelding.

På denne bakgrunn er det viktig med rask fremleggelse av dokumenterte brudd på plan- og bygningsloven og på offentlig plikt til ulovlighetsoppfølging. Stortingsrepresentanter og Stortingets Energi og miljøkomite må gis innsikt i forvaltningens misbruk av Stortingets tillit, omfanget av lovbrudd og forvaltningens omgåelse av plikt til ulovlighetsoppfølging, plikt til lovlighetskontroll og Regjeringens omgåelse av Stortingets eget vedtak om granskning.

De to resolusjonstekstene formidler begge påvisningen av lovbrudd. Tekst nr. 2 sier mer om mulig omfang og sammenfatter avslutningsvis også krav til videre oppfølging.

Det neste steget er å avgjøre hvordan dette kan og bør brukes for å oppnå stopp i pågående utbygging. Avsløringene underbygge Motvind Norge sitt krav om endring av fremtidig prosess, om øyeblikkelig stans av igangsatte prosjekter og uavhengig granskning.

Det er flere kanaler dette bør fremmes i:

- Media
- Politisk
- Juridisk
- KS - kommunene - ordføreroppøret
- Alle nettverkene våre.

Saken må ses i sammenheng med Stortingets enstemmige vedtak 798 om granskning (19. juni vedtaket). Dokumentasjonen av lovbrudd etter PBL sett i forhold til OED sin utsjekking av Vardafjell, Tysvær, Gismarvik, Okla og Haramsøy vindkraftverk, tydeliggjør hvordan Regjeringen har avgrenset sitt lovansvar til deler av lovgivningen. Regjeringen har sett bort fra Stortingets presisering av at

vindkraftverk krever behandling etter to lover og av to myndigheter samt forhold til særlover. Regjeringen har videre sett bort fra den dokumentasjon som er fremlagt bl.a. av Motvind Norge og andre organisasjoner. Av OED sitt forslag til statsbudsjett kapittel 4.1 fremgår at Regjeringen anser Stortingets vedtak ivarettatt uten nærmere kontroll i forhold til PBL eller særlover. Regjeringen legger dermed åpent opp til å omgå påvisning av lovbrudd i sin informasjon av Stortinget. OED/NVE sin granskning av egne vedtak vil dermed undergrave befolkningens tillit til forvaltningen.

Motvind Norge må derfor arbeide med stort engasjement overfor Stortinget og energi- og miljøkomiteen med krav om uavhengig granskning av lovlighet og øyeblikkelig stans av igangsatt anleggsarbeid inntil granskning er gjennomført.

[Innstilling til landsmøtet](#)

Styret viser til innarbeidelse av hovedpunkter i resolusjon 3.2. Resolusjonsforslagene vil ha stor verdi som underlag for videre arbeid. Det er vesentlig med rask oppfølging overfor Stortingets Energi- og miljøkomitee.

Styret anbefaler forslaget oversendt det nye styret.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)

12.3.1. Motvind Norges holdning til ny teknologi

Innsendt forslag:

Norge er per dags dato svært deltagende og førende med å utvikle teknologi og organisasjons utvikling for å tilrettelegge for vind-industri. Spesielt Equinor og vind-industri på land (ref utgave 0820 av Teknisk ukeblad)

Flere virksomheter får prøvekonsesjon på Norsk sokkel for å teste vindturbiner i full skala.

Det er noe regjering/storting og EU støtter. Se vedlegg

Motvind Norge bør ta stilling til følgende:

- 1) Skal MN kjempe for at teknologi for vindturbiner ikke blir utviklet eller installert internasjonalt?
- 2) Skal Norge utvikle og levere vindteknologi nasjonalt eller internasjonalt for noen svært geografiske avskårede lokale forhold hvor fordelene kan (hvis) overgå ulempene?
- 3) Skal Norge kunne økonomisk støtte andre land i utvikling og oppsetting av vindturbiner nasjonalt og internasjonalt
- 4) Vil vindturbiner i en eller annen form (størrelse, teknologi, materiale) og plassering være akseptabelt på et eller annet nivå?
- 5) Er Plan- og bygningsloven samt kommunestyre godt nok rustet til å vekte alle forhold rundt vindturbiner på en demokratisk måte og naturvennlig måte?
- 6) Når det settes opp vindturbiner i lokalområder, er kompensasjonene i etterkant gode nok for de som blir berørt? Hvem skal vurdere og gi kompensasjon?
- 7) Skal Staten kunne ha/gi ekspropriasjonsrett for vindturbiner og vindturbinparker ?
- 8) Bør konsesjon for vindturbiner godkjennes av en kommune, eller kommune og stat(OED)/NVE ?.

[Innstilling til landsmøtet](#)

Styret innstiller på at forslaget oversendes nytt styre.

[Redaksjonskomiteens innstilling til landsmøte i Motvind Norge](#)